

De opgaven van de temperatuur in de dagelijksche meteorologische berichten, welke in verschillende dagbladen voorkomen, en die te Utrecht, Amsterdam en Rotterdam ook door kaartjes gepubliceerd worden, wijzen de temperatuur van verschillende plaatsen aan, en geven daarbij nog op, hoeveel die waargenomen temperatuur van de normale afwijkt. Men gebruikt daarvoor de eigenaardige uitdrukkingen, dat het *te warm* is, als de temperatuur van dien dag *boven* de normale gaat, of dat het *te koud* is, wanneer het omgekeerde het geval is. Op de weerkaartjes wordt dit door verschillende kleuren aangeduid.

De beweging der lucht des dampkrings is mede een der belangrijkste elementen van het weer. Elke beweging der lucht in de atmosfeer noemt men wind. De wind is dus eene strooming der lucht van de eene plaats naar de andere.

Nimmer is de lucht-oceaan in rust. Het schijnt, of onzichtbare machten hem voortdurend in beweging houden. Nu zacht, dan met alles vernielende kracht, nu traag en loom en dan met bliksemsnelheid, nu uit den eenen en dan uit den anderen hoek des hemels waaiend; is het wonder, dat de wind het zinnebeeld van veranderlijkheid en wispelturigheid werd, dat men zijn heraut, den windwijzer, spreekwoordelijk als het type van beginselloosheid bezigde?

En toch heeft men geen reden tot deze uitspraak. Alleen toen de meteorologie nog in haar kindsheid was, vond men aanleiding tot deze beeldspraak. Doch sedert mannen als Dove, Buys Ballot, Hann, Loomis e. a. ons den wind in zijn wezen en oorsprong hebben leeren kennen, is gebleken, dat ook deze, trots al zijn schijnbare gulligheid en teugelloosheid, zich binnen de perken der natuurwetten ordelijk en redelijk gedraagt.

De wind ontstaat, wanneer het evenwicht der atmosferische lucht voor eenig gebied verbroken is. Overal drukt de atmosfeer met een zwaarte op de Aarde, die wij de drukking van één atmosfeer noemen. Die drukking kan men meten met den barometer. Als men een op het eene eind gesloten glazen buis luchtledig in een bakje met kwik plaatst, zal buiten de buis de lucht op het kwik in het bakje drukken, doch binnen de wanden van de luchtledige buis niet. Daardoor zal hier het kwik zooveel stijgen, dat het evenwicht maakt met de drukking der atmosfeer op het kwik buiten de buis in het bakje. Dit geschiedt, als men zich op de hoogte van den zeespiegel bevindt, wanneer het kwik gemiddeld 76 cM. gestegen is. Die laag kwik van 76 cM. drukt dus even sterk op het kwik in het bakje als de geheele atmosfeer over dezelfde oppervlakte. Gaat men hooger in de lucht, zoodat niet de geheele dampkringskolom boven de toestel is, maar een gedeelte daar beneden, dan zal hij ook niet zoo zwaar op het kwik drukken, en derhalve moet het kwik in de buis eveneens lager staan en dalen.

Doch ook op het niveau der zee blijft de barometer niet altijd onveranderlijk op 76 cM. hoogte staan. Wanneer men dit instrument in zijn veranderingen nagaat, bemerkt men, dat het afwisselend rijst en daalt, en bijna